

RUDIN, WALDEMAR

Vid Robert Dicksons graf i Örgryte kyrka d. 29 Jan. 1903.

1903

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Ölspred.
1900 —

VID

ROBERT DICKSONS GRAF

I ÖRGRYTE KYRKA.

Kur.gl. biblioteket

0 0000 000138495

Vid

Robert Dicksons graf

i Örgryte kyrka

d. 29 Jan. 1903.

Af

professor W. Rudin.

GÖTEBORG.

GÖTEBORGS HANDELSTIDNINGIS AKTIEBOLAGS TRYCKERI
1903.

Evige Gud och Fader, du lifvets och dödens herre, upplyft i barmhärtighet ditt ansikte öfver oss och välsigna oss för Jesu skull. Amen.

Herre, i din hand befaller jag min ande; du förlössar mig, Herre, du trofaste Gud. Ps. 31: 6.

I dessa ord möter oss ett hjärteuttryck af den vörnadsbjudande gammaltestamentliga tron. De äro talade af en bland dessa, om hvilka det sköna kapitlet 11 i Ebreerbrevet säger: »I tron hafva alla dessa dött, då de ännu icke fått ut löftena, men sett dem fjärran ifrån och hälsat dem, bekännande sig vara gäster och främlingar på jorden.»

Vi veta, att sådana uttalanden icke voro allenast ord. Man förstod i gamla testamentet långt mindre att röra sig med blotta ord än nu, då vi hafva sådana kapitaler af ord, hopade bakom oss, att hämta ur. Allra minst kunde detta komma ifråga, när orden första gången föddes ur en djup erfarenhet. Huru stor måste icke den religion hafva varit, som framfödt sådana hjärteord. Huru mycket mera verklig religion var det icke i dess äkta bekännare än hos många af våra till namnet kristna, som nu ofta ringakta och nedsätta denna det gamla förbundets religion. Och de icke blott *kände* så i vissa ögonblick. De handlade, de lefde i denna tro. Om än mycken mänsklig svaghet vidlåde dem, sammanhängande med den tidens ut-

veckling, så »vandrade de dock med Gud», eller »inför Gud», såsom det heter om några af dem. Och denna inre ställning hade de icke af sig själfva. Nej, den var grundad på *Guds gärningar* för och med dem och deras folk. Och därför kunde också deras tro göra sig gällande ännu i döden, åtminstone i aningsfulla trosblickar.

På grund af den sanning och kraft, som låg i dylika trosord, kunna *vi* ännu göra oss dem till godo efter årtusenden. Vi veta ock, huru dylika ord återklinga i våra skönaste kyrkopsalmer. Vi hafva ännu i dag icke något bättre uttryck för hvad en botfärdig människa känner än den 130:de psalmens ord: »Utur djupen ropar jag till dig, Herre.» Och hvar uttalar sig väl en större hängivelse än i den bekanta 73:de psalmen, med sitt: »Herre, hvem har jag eljest i himmelen? Och när jag har dig, icke åstundar jag då något på jorden!» Så är det ock med de ord vi nyss anförde: »Herre, i din hand befaller jag min ande» o. s. v. De passa oss ännu i dag både till morgonbön och aftonbön, till valspråk i lifvet och till vårt sista ord i döden.

Därför se vi ock Honom begagna psaltarens ord, Honom som är lagens och profeternas fullbordan. Hans första ord på korset: »Min Gud, min Gud, hvarför har du öfvergifvit mig?» är hämtadt ur den 22:dra psalmen. Och i dödsstunden begagnar han sig just af de ord, hvarmed vi begynt i dag. Han utbyter blott ordet »Herre» mot det förtroligare ordet »Fader», som bäst passar i hans mun. Därmed har han för alltid helgat dessa ord med sin egen högsta auktoritet.

Men dessa ord voro icke blott hans sista, utan de kunna sägas hafva varit hela hans lifs lösen. Om han än icke uttryckligen framsade dem, så var dock deras innehåll hans hjärtas suck hvarje morgon. Han kunde ju säga om sig, att han lefde blott »för Fadrens skull». Han gjorde intet, som icke hans fader visade honom. Han fick ock

två gånger vittnesbörd från himmelen, att han var Fadrens älskade. Så var Han »i sin Faders händer». Blott en enda gång fördunklades detta medvetande hos honom under ett ögonblick. Det var då all ondskans makt fick tillåtelse att med sina svarta vågor slå tillsammans öfver hans hufvud. Hvilket slut beredde honom då icke hans egna! Det var ej underligt, om solen därvid dolde sitt öga och om ett skri af smärta genomgick himlarymderna. Men det blef åter ljusst för hans själ. Och så kunde han såsom ett barn till sist med våra psalmord befalla sin ande i sin Faders händer.

Så skulle också *vi* lefva och dö, vi som bära Kristi namn och äro döpta till hans gemenskap. Vi lefva ju på hans nåd och förbön. Vi lefva af hans utesägliga välgärningar och löften, om vi eljest lefva. Och vi hafva bakom oss hans stora, fullbordade gärning. Vi kunna i fullaste mening säga: »Herre, du har förlossat oss». Vi hafva i honom »återlösningen genom hans blod». Och därtill hafva vi i honom den högsta förebild för vårt lif. Och efter honom hafva vi otaliga andra, som hafva lefvat i hans efterföljd. Därför kunna och böra äfven vi så lefva: i Fadrens gemenskap, i hans vilja, lydnad och kärlek. Och så *måste* vi lefva, om vi en gång skola kunna tillägna oss i döden sådana ord, som i hans död gingo från hans läppar. Utan att hafva *levvat* »i Guds hand» hafva vi icke rätt att i döden anbefalla vår ande i Guds hand. Då blir ett sådant ord blott någonting utanpå, osant och kraftlöst. Nej, det måste vara vårt lufs morgon- och aftonbön att anbefalla oss i Guds hand. Det lära vi ock i den gamla lutherska morgon- och aftonbönen: »Jag tackar dig Gud, min käre himmelske Fader», som ju slutar med de orden: »Jag öfverlämnar mig med kropp och själ i dina händer.» Detta måste vara vårt lufs lösen, ja, vara vår verkliga *lufsväg* inför Gud. Då skola vi kunna med frimodighet säga det i döden. Väl oss då!

Och huru mycket *skäl* hafva vi icke till ett sådant öfverlämnande i Guds hand. Låtom oss säga några ord härom.

Hvad är nämligen detta vårt lif, betraktadt i och för sig blott såsom ett jordelif? Huru besannar sig icke i allas vårt lif domen öfver våra stamföräldrar, som pålägger dem möda, arbete och smärta; en hvar får sin dryga del af denna dom. Huru sant heter det icke i den bekanta dödspsalmen: »Vårt lif varar sjuttio år eller åttio år, om det blifver långt; och då det är som bäst, är det möda och fåfänglighet.» Skänktes det oss ock det lyckligaste lif, huru mycken malört var det icke med i bågaren. Människorna se vanligen, då de skola döma om lifvets lycka, på de yttre omständigheterna och skiljaktigheterna. Men huru litet äro de en borgen för verklig lycka. Huru ofta gömmer sig icke under rikedomens och höghetens dräkt ett sorgset hjärta, en tärande sjukdom, en hemlig otillfredsställdhet. Och tvärtom bor ofta under fattigdomens kläder ett gladt mod, en frisk arbetskraft, ljufva hvilostunder, ett fröjdefullt sinne. Om t. ex. den som tyckes hafva allt i lifvet dock saknar sin hälsa eller kanske sina ögons ljus — hvem af de mindre lyckligt lottade skulle väl vilja byta med honom? Men se, *i Guds händer* kan hvarje lifs börda blifva dräglig eller lätt och lifvet blifva välsignadt både för fattiga och rika.

Om vi vidare se vårt lif från en annan sida, för hvilka *faror* är det icke utsatt, icke minst för *inre* faror, för faran att förlora den rätta vägen. Därför se vi ofta ett lif, som kunde hafva varit det lyckligaste, blifva det allra olyckligaste. På lifvets villovägar förlorar den rike såväl som den fattige den lycka de kunde hafva. Endast *i Guds händer*, under hans lydnad och skydd, finnes någon trygghet. Allt eftersom en människa är eller icke är i denna hand, kunna rollerna af lycka eller olycka alldeles bytas om. Hvilken var väl lyckligast: den rike i evangelium, hvars vägar slutade i dödsriket, eller den fattige Lasarus,

som låg för hans dörr och i döden blef buren af änglar i Abrahams sköte? Men är den ene som den andre *i Guds hand*, då kan för båda allt blifva väl.

Äntligen, huru mycket skäl hafva vi icke att ständigt förtro oss åt Guds hand genom *den yttre osäkerhet*, som hvilat öfver vårt lif. »Jag går i fara, hvar jag går», säger en sång. Och åter: »Jag går mot döden, hvar jag går.» Och hvilket mörker öfver döden, om man icke är i Guds hand. Blott *i Guds händer* finnes trygghet. Men då också en trygghet midt »ibland lejon och huggormar» såsom det heter i trospsalmen 91. Då kan man instämma i dödspsalmens ord: »Jag går mot himlen, hvart jag går, om Jesus blott jag följer.»

O, mina älskade, vilja vi alltså lefva och dö såsom lyckliga människor, så låtom oss välja denna väg, den gamla, den säkra, den eviga vägen i Guds hand. Börjom därmed en gång på fullt allvar. Börjom därmed redan i ungdomen, om vi äro unga, och fortsättom därmed och fullbordom den i trohet och tålmod.

Huru tryggt kunna vi icke då en gång lämna *i Guds händer* icke blott oss själfva utan våra kära bortgångna, om hvilka vi veta eller tro, att de lefvat och dött i dessa händer. Väl kan ofta en gudfruktig människas lif vara ett ganska »fördoldt lif». Mången ädel och försynt själ sluter det länge inom sig såsom en knopp. Men det bryter dock stundom fram, i synnerhet i det sista. Och månget vittnesbörd eller ock något, som först kommer fram efter en människas bortgång, talar måhända högljudt om, att hon varit en af dem som vår Herre Jesus skildrar i bergspredikan med de orden: »Saliga äro de andligen fattiga, saliga äro de barmhärtiga», och som därför hafva löftet, att »himmelriket hör dem till» och att »dem skall vederfaras barmhärthet».

Vid grafven, inför evigheten är icke platsen att tala mycket om de bortgångna, allra minst om de själfva, såsom här är fallet med den, omkring hvilkens stoft vi här äro samlade: i lifvet *Godsägaren Herr Robert Dickson*, helst gömt sig undan och velat vara gömda för människors blickar med det bästa de ägt. Så mycket mera är då här platsen att tala till oss själfva, till våra egna hjärtan och till hvarandra allvarets ord. O, försummom icke detta. Sökom ofta, helst i dödens närhet, ensamheten, där vi hafva rum och tid att umgås med oss själfva. Men söken ock den sanna gemenskapen, där vi kunna umgås i sanning med hvarandra, helst vid tillfällen, då vi äro samlade omkring våra närmastes bår eller graf.

Men grafven är icke blott den tillbörliga platsen för allvarlig besinning, utan ock för den äkta *sorgen, saknaden* och *tacksamheten*. »För sorgen», säga vi. Men om vi hafva tron, måste det blifva den helgade, den mildrade, den ljufva sorgen. Såsom en hjälp härtill har ju Han gifvit oss det bästa möjliga trösteord, Han som blödde för oss på korset, som bröt grafvens och dödens stängsel, — gifvit oss det, då han en gång vid grafven sade, att han »är uppståndelsen och lifvet» och att »den som tror på honom skall lefva, om han än doge». Han sade ju ock en gång med sin hulda frälsareröst till en gråtande moder: »Gråt icke». Hvilken omätlig skillnad är det icke därför mellan en verklig kristlig begrafning och en hednisk, mellan den stilla, hoppfulla sorgen vid den förra och det hopplösa tjutet eller den tröstlösa klagan eller den kalla resignationen vid den senare. Ja, det är en djup skillnad mellan trons stilla uppblickande till den uppståndne Frälsaren och våra hedniska förfäders mannamod, då de ristade sig till döds eller ledsagade sina bortgångna in i

grafhögen på väg till Valhall. De hämtade ju sitt mod och sin tröst blott från tomma människotankar. Hvilket försyndande är det icke då, om de kristna sjunka tillbaka till hedningarnas seder vid grafven, om äfven de hängifva sig åt tröstlös sorg, eller ännu mer, om de vid själfva grafven vilja festa i köttet, eller om de där trotsa på mänsklig kraft och rättfärdighet.

Vi sade ock, att det vid grafven är plats för »saknaden», den fortsatta helgade sorgen. Men det blir en ljuf saknad, om den är grundad på minnet af ett lif i det godas tjänst, ett lif, som då alltid lämnar goda frukter efter sig och väcker till efterföljd. En god människa lämnar alltid ett tomrum efter sig, äfven om hon i ålderdomens svaghet icke kunde uträtta mer än välsigna de omgifvande eller gifva dem en stilla hviloplats vid sin sjuksäng.

På detta sätt kan sorgen och saknaden förbyta sig i eller blandas med *tacksamhet*. Därtill gifver ju äfven denna bår anledning. Men låtom oss här såsom alltid först och främst tacka *Gud* för hvad han gaf: gaf åt den bortgångne andligen och lekamligen, gaf honom att uträtta och att lämna efter sig såsom ett äradt minne. Och i ödmjukt medvetande af huru hvarje människa inför Gud är ett nådehjon, sända vi vår tacksamhet efter honom med ord, som en gång Paulus begagnade om en bortgången broder: »Gifve honom Herren, att han måtte finna barmhärtighet hos Honom på den dagen.» (2 Tim. 1: 18.)

Det är en värdig enhetspunkt, en skön kärleksfest, när en familj, yngre och äldre, får samlas i tron omkring en bortgången i stilla allvar, sorg, saknad och tacksamhet, och när de därvid kunna lämna sig och den bortgångne i Guds händer på grund af tron på den stora återlösningsen i Kristus. De behöfva då icke önska något annat

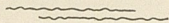
än hvad som har skett, de behöfva icke önska den bortgångne åter, helst om han, såsom här är fallet, var gammal och mätt af lefvande. Må de blott känna en kraftig uppfordran att upptaga och fortsätta det goda eller de goda verk, som den bortgångne öfvat. Må de besinna ansvaret att äga hans namn och känna förpliktelsen att gå blott sådana vägar, på hvilka han med glädje kan se ned eller höra om i en annan värld, t. ex. genom andar, som efter honom flytta från jorden. Ty snart följa vi ju efter, en efter annan, och bära då säkert budskap med oss till den andra världen. Och där vilja vi ju själfva en gång möta våra i tron bortgångna med glädje.

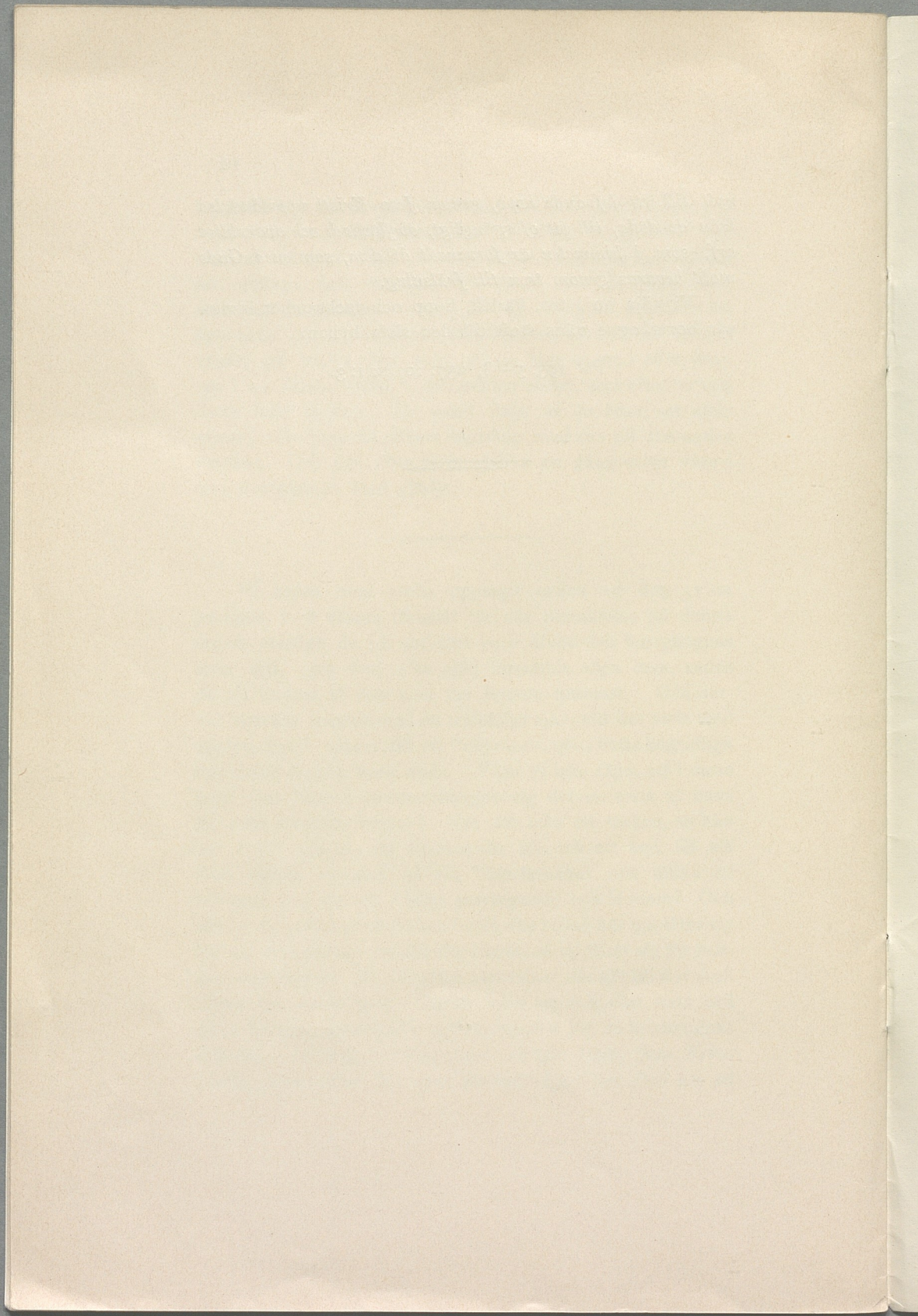
Vi hafva med afsikt upptagit orden ur den 31:sta psalmen v. 6 såsom föremål för vår betraktelse på denna stund, emedan de på sitt sätt voro äfven den bortgångnes sista ord. Då han icke själf förmådde säga dem, sades de till honom af den som var honom närmast. Och därvid svarade han då med ett trefaldigt »ja», vid det sista med upplyft hand, såsom till ett bedyrande, och i detta högtidliga ögonblick flydde hans ande. Våga vi icke säga, att i detta hans »ja» liksom sammanträngde sig det innersta af hans lif, »det fördolda lifvet»? Var det icke ett tecken, att han bar i sitt hjärta, ett förtroende till och ett tack till sin Gud såsom summan af sin lifserfarenhet och tillika ett lefvande rop om ett nådigt mottagande hos Honom? Och såsom ju enligt Guds löften Guds rike redan här upplåter sig för en människas bön och klappande, så upplåter sig för hennes tack dörren till det stora fadershus, där allt till sist skall blifva ett evigt tack. Därför vare nu ock vårt sista ord detta härliga apostoliska tacksägelseord för de kristtrognas räkning: *»Välsignad vare Gud och vår Herre Jesu Kristi Fader, som efter sin stora barmhärtighet har födt oss på*

nytt till ett lefvande hopp, genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, till ett oförgånligt, obefläckadt och ovanskligt arf, som i himmelen är förvaradt åt dem, som med Guds makt bevaras genom tron till frälsning.»

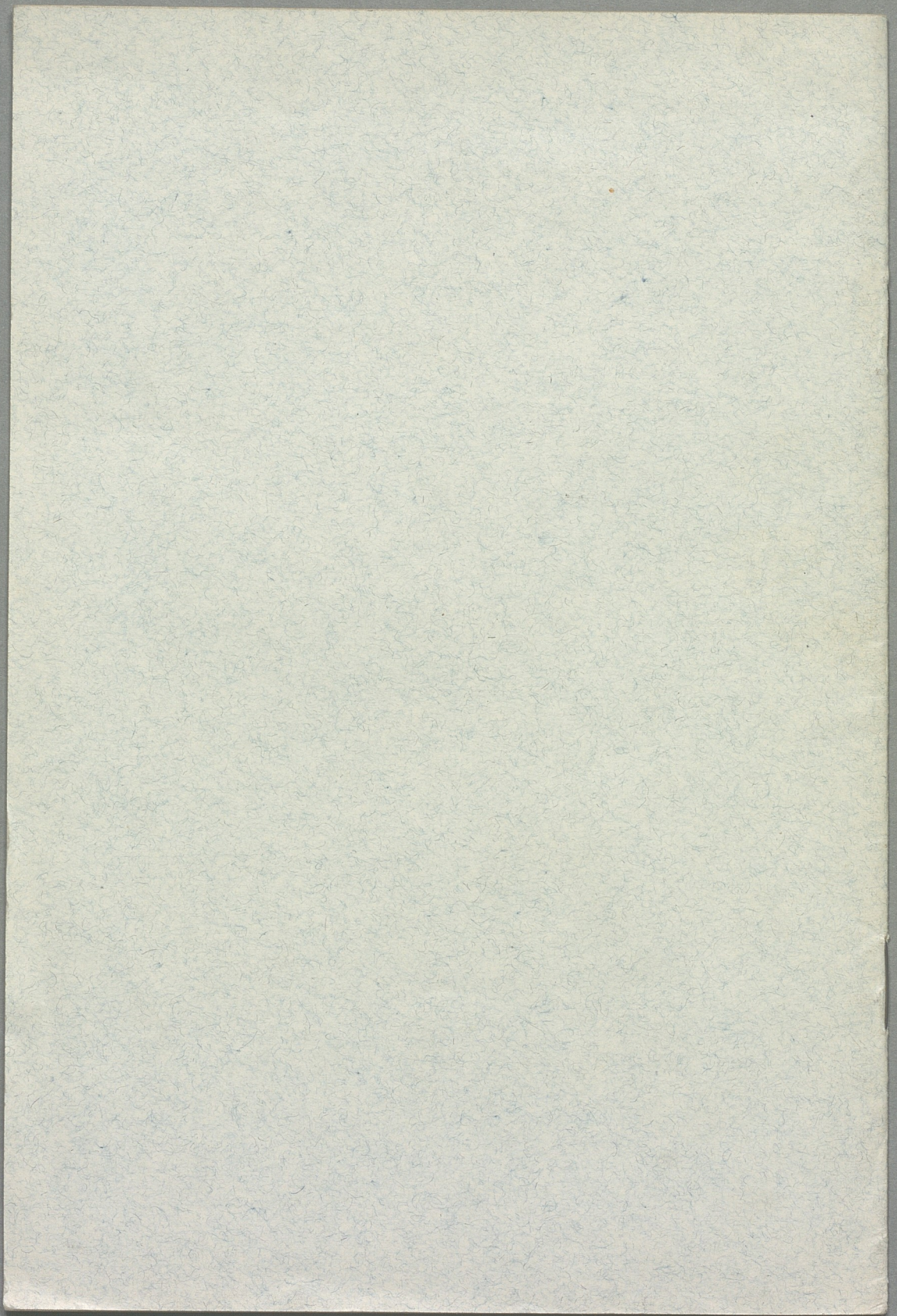
Vi vilja nu i tro, kärlek, hopp och tacksamhet inviga vår bortgångne väns stoft till den sista hvilan.

Ps. 195: 5—8; 257: 10; 221: 3.

www.books2ebooks.eu